

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

URIINI RIBAANALÜÜS

Lühend	U-Strip																		
Mõiste	Uriini põhiuring, mida kasutatakse peamiselt neerude ja kuseteede haiguste sõeluuringuna. Koosneb kaheksast poolkvantitatiivsest uuringust.																		
Parameetrid	U-SG Erikaal U-pH pH U-Leu Leukotsüüdid U-Nit Nitrit U-Pro Valk U-Glu Glükoos U-Ket Ketoonid U-Ery Erütrotsüüdid																		
Näidustused	<ul style="list-style-type: none">neerude ja kuseteede infektsioonide diagnostika, ravi tõhususe hindamineteiste neeruhaiguste ja kuseteede patoloogiate diagnostika, kulu, tüsistuste ja ravi tõhususe jälgimineabiuuring diabeedi kulu ja tüsistuste jälgimiselabiuuring happe-aluse tasakaalu häirete hindamisel																		
Proovivõtu vahendid	Uriini proovitops või uriinikatsuti																		
Materjali säilivus	Uriin: 15–25 °C 1 tund, 2–8 °C 4 tundi (suletud uriinikatsutis 8 tundi) Säilitada pimedas.																		
Teostamise aeg ja koht	Ööpäev läbi, hematoloogia labor, Ravi 18 Argipäeviti, Magdaleena labor, Pärnu mnt 104																		
Mõõtmismeetod	Digikaamera, refraktomeetria, peegeldusfotomeetria																		
Väljastatavad poolkvantitatiivsete tulemuste tasemed	<table border="1"><thead><tr><th><u>Parameeter</u></th><th><u>Tulemuste poolkvantitatiivsed tasemed (ühik)</u></th></tr></thead><tbody><tr><td>SG</td><td>1,005 – ≥ 1,030 (ja - ≥1,099 Ravi 18)</td></tr><tr><td>pH</td><td>5,0; 5,5; 6,0; 6,5; 7,0; 7,5; 8,0; 8,5; ≥ 9,0</td></tr><tr><td>Leu</td><td>neg; 15 (jäljed); 70; 125; 500 (Leu/μL)</td></tr><tr><td>Nit</td><td>neg; pos</td></tr><tr><td>Pro</td><td>neg; 0,30; 1,0; 3,0; (ja 10 g/L Ravi.18) (g/L)</td></tr><tr><td>Glu</td><td>neg; 5,5; 14; 28; 55 (mmol/L)</td></tr><tr><td>Ket</td><td>neg; jäljed; 1,5; 3,9; 7,8; 15.6 (mmol/L)</td></tr><tr><td>Ery</td><td>neg; 25; 80; 200 (Ery/μL)</td></tr></tbody></table>	<u>Parameeter</u>	<u>Tulemuste poolkvantitatiivsed tasemed (ühik)</u>	SG	1,005 – ≥ 1,030 (ja - ≥1,099 Ravi 18)	pH	5,0; 5,5; 6,0; 6,5; 7,0; 7,5; 8,0; 8,5; ≥ 9,0	Leu	neg; 15 (jäljed); 70; 125; 500 (Leu/μL)	Nit	neg; pos	Pro	neg; 0,30; 1,0; 3,0; (ja 10 g/L Ravi.18) (g/L)	Glu	neg; 5,5; 14; 28; 55 (mmol/L)	Ket	neg; jäljed; 1,5; 3,9; 7,8; 15.6 (mmol/L)	Ery	neg; 25; 80; 200 (Ery/μL)
<u>Parameeter</u>	<u>Tulemuste poolkvantitatiivsed tasemed (ühik)</u>																		
SG	1,005 – ≥ 1,030 (ja - ≥1,099 Ravi 18)																		
pH	5,0; 5,5; 6,0; 6,5; 7,0; 7,5; 8,0; 8,5; ≥ 9,0																		
Leu	neg; 15 (jäljed); 70; 125; 500 (Leu/μL)																		
Nit	neg; pos																		
Pro	neg; 0,30; 1,0; 3,0; (ja 10 g/L Ravi.18) (g/L)																		
Glu	neg; 5,5; 14; 28; 55 (mmol/L)																		
Ket	neg; jäljed; 1,5; 3,9; 7,8; 15.6 (mmol/L)																		
Ery	neg; 25; 80; 200 (Ery/μL)																		
Referentsvahemikud	U-SG 1,005-1,030 U-pH 5.0–8.0 U-Leu Negatiivne U-Nit Negatiivne U-Pro Negatiivne U-Glu Negatiivne U-Ket Negatiivne U-Ery Negatiivne																		

Tõlgendus**U-SG****Uriini erikaal**

Abistav parameeter ribatesti tulemuste tõlgendamisel. Patoloogiline leid lahjemas uriinis omab suuremat diagnostilist väärtust kui vähene kõrvalekalle kontsentreeritud uriinis.

Segavad tegurid: tugevalt leeline uriin võib anda SG↓, proteinuuria võib SG↑

U-Ery↑**Hematuuria**

- neeru- ja kuseteede haigused, tugev füüsiline koormus, üldine veritsemiskalduvus

Hemoglobiinuuria

- hemolüütilised seisundid, erütrotsüütide lagunemine uriinis

Müoglobiinuuria

- lihastrauma, polümüosiit, rabdomüolüüs

Segavad tegurid: valepositiivsus – uriini saastumine verega, naistel 3 päeva enne ja pärast menstruatsiooni, oksüdeerivad pesuvahendid ja bakterite peroksüdaasid uriinis; müoglobiinuuria füüsilise koormuse ja traumade tagajärjel valenegatiivsus – sulfhüdrüülühendid sisaldavad ühendid, kaptopriil, atsetüültsüsteiin, askorbiinhape, levodopa, metmorfiin, kurkum

U-Leu↑**Püuuria**

- kuseteede infektsioon (tsüstiit, püelonefriit)
- neeruhaigus (interstitsiaalne nefriit, SLE, tuberkuloos, kasvaja)
- põie-, prostatatuumor

Segavad tegurid: valepositiivsus – kontaminatsioon tupevoolusega, värviline uriin (bilirubiin, kurkum), formaliin; valenegatiivsus: glükoos ≥ 160 mmol/L, kõrge erikaal, säilitusained ja ravimid: boorhape, kinidiin, nitrofuradoniin, sulfametoksalool, tetratsükliin

U-Nit↑

- Gramnegatiivsete uropatogeenide (*E. coli*) poolt põhjustatud kuseteede infektsioon

Segavad tegurid: valepositiivsus - uriini saastumine ja ebaõige säilitamine, värviline uriin (lisandid); valenegatiivsus - nitraadi reduktaasi mitteproduktseerivad bakterid (*Enterococcus spp.*, *Staphylococcus spp.*) uriinis, nitraatide vähesus toidus, uriini seismine põies < 4 tundi, antibiootikumid

U-Pro↑**Proteinuuria**

- kuseteede haigused
- neeruhaigused
- füüsilise koormuse järgselt
- ortostaatiline ehk posturaalne proteinuuria
- muud haigused ja patoloogilised seisundid (palavik, krambid, šokk, hüpertensioon, trauma, sepsis, preeklampsia, hüpertüreos)
- tugev emotsionaalne stress

Segavad tegurid: valepositiivsus – ammooniumühendid, kloorheksidiin, mikroobid, Hb>5 mg/dl; valenegatiivsus – muud valgud peale albumiini, tugevalt värvunud uriin, kurkum

U-Glu↑**Glükosuuria**

- hüperglükeemia – suhkurtõbi, gestatsioonidiabeet, maksa-, pankreasehaigused, teised endokriinhaigused
- tubulaarse reabsorptsiooni häire (Fanconi sündroom, raskmetallide mürgistus)

Segavad tegurid: valenegatiivsus – ketoonid >4mmol/L, bakteruuria, säilitamisvead (glükolüüs), suurtes annustes askorbiinhappe tarbimine.

U-Ket↑**Ketонуuria**

	<ul style="list-style-type: none">▪ ketoatsidoos (diabeetiline, alkohoolne)▪ oksendamine, diarröa; palavik▪ rasedus (30% rasedatest esimeses hommikuses uriinis)▪ raske füüsiline koormus▪ nälginine <p>Segavad tegurid: valepositiivsus – kõrge erikaal, tugevalt värvunud uriin, ravimid; valenegatiivsus – säilitamisvead (atsetooni aurustumine), beeta-hüdroksübutüraat</p>
U-pH >8	Leeliseline uriin <ul style="list-style-type: none">▪ taimetoit (v.a. jõhvikad)▪ kuseteede infektsioon (<i>Proteus</i>, <i>Pseudomonas</i>)▪ alkaloos (metaboolne, respiratoorne)▪ oksendamine▪ neerude tubulaarne atsidoos, krooniline neerupuudulikkus
U-pH < 5	Happeline uriin <ul style="list-style-type: none">▪ lihatoit▪ kuseteede infektsioon (<i>E.coli</i>)▪ nälginine, diarröa▪ atsidoos▪ palavik▪ neeru tuberkuloos <p>Segavad tegurid: mõned ravimid</p> <ul style="list-style-type: none">▪ erütrotsüütide suurenenud destruktsioon (hemolüütiline aneemia)▪ maksahaigus (hepatiit, tsirroos, primaarne biliaarne tsirroos), kolangiit▪ südame paispuudulikkus <p>Segavad tegurid: bakteriaalselt saastunud uriini säilitusvead (nihe leelisuse suunas), ravimid</p>
Hinnakirja kood	66207
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none">1. Brunzel NA (2004) Fundamentals of urine and body fluid analysis, 2nd Edition, Saunders (An Imprint of Elsevier): 130–1562. Marks V, Cantor T, Mesko D, et al (2002) Differential diagnosis by laboratory medicine, Springer-Verlag: 551–6073. Fischbach FT, Dunning MB (2004) A manual of laboratory and diagnostic tests, Lippincott Williams & Wilkins: 166–2064. Clinitec Novus 10 Urinalysis Cassette (10844207-ET Rev. E, 2015-03)
Koostajad	Liisa Kuhi, Ellind Lind